

Sygn. akt: I C 335/18 upr

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Pręcerek
Protokolant:	Stażysta Aleksandra Sauk

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2019 r. w Lidzbarku Warmińskim na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w K.

przeciwko B. D. (poprzednio K.)

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Agnieszka Pręcerek

Sygn. akt I C 335/18 upr

UZASADNIENIE

Powód R. z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie od pozwanej B. D. (poprzednio K.) (...) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, że pozwana zawarła z (...) S.A. (poprzednio C. (...) spółka z o.o.) umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych telewizji satelitarnej. Przekazano pozwanej na czas trwania umowy sprzęt, który zgodnie z regulaminem w przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia umowy miał zostać zwrócony w określonym terminie. Umowa została rozwiązana, zaś pozwana nie zwróciła sprzętu. Pierwotny wierzyciel obciążył pozwaną kwotą (...) zł za brak zwrotu sprzętu, karą (...) zł za niedotrzymanie warunków promocji. Ponadto pozwana nie zapłaciła za abonament za miesiąc czerwiec (...) r. w kwocie (...) zł. Powód nabył wierzycelność pierwotnego wierzyciela na podstawie umowy.

Pozwana nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu (...) r. pomiędzy pozwaną B. D. (poprzednio K.) a C. (...) spółka z o.o. z siedzibą w W. (obecnie (...) S.A.) została zawarta umowa numer o świadczenie usług telewizji satelitarnej na okres 18 miesięcy W związku z zawarciem umów pozwanej został wydany sprzęt o numerze (...) nr karty abonenckiej (...). Opłaty określone zostały w załącznikach numer (...) do umowy. Jednocześnie w umowie strony oświadczyły, że opłata za wydany sprzęt wynosi (...) zł i pozwana zobowiązała się do jej zapłaty wraz z opłatą aktywacyjną w kwocie (...) zł. Strony w tym samym dniu podpisały umowę sprzedaży terminalu nr (...).

Umowa wygasła z uwagi na upływ terminu na jaki została zawarta, tj.(...) r.

W dniu (...) r. pierwotny wierzyciel sporządził pismo „aktualne saldo”, w którym wskazał należności zaległe w kwocie (...) zł. Następnie w dniu (...) r. wystawił notę księgową dotyczącą obciążenie pozwana kara umowną za niedotrzymanie warunków promocji na (...) zł. W dniu (...) r. pierwotny wierzyciel wystawił przeciwko pozwanej notę księgową na kwotę (...) zł z tytułu kary umownej za sprzet: U. (...), B.(...), karta dekodująca, karta dekodująca.

W dniu (...) r. pomiędzy pierwotnym wierzycielem jako zbywcą a powodem jako nabywcą została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności. Zbywca oświadczył, że sprzedaje na rzecz nabywcy między innymi wierzytelność przysługującą względem pozwanej.

Powód sporządził pisma, tj. zawiadomienie o nabyciu wierzytelności oraz wezwanie do zapłaty.

Dowód: umowa sprzedaży wierzytelności z załącznikami - k. 15-19, zawiadomienie o nabyciu wierzytelności k. 14, wezwanie k. 14v., regulamin k.20v.-23 v., umowa k.24-25 v., noty k.26, aktualne saldo k. 27, polecenie przelewu k. 28.

Powód złożył pozew do Sądu w dniu (...) r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie pozwana nie stawiała się na rozprawie i nie odniosła się pisemnie do żądania pozwu. W takiej sytuacji, w myśl art. 339 § 1 k.p.c., Sąd zobligowany był rozstrzygnąć sprawę wyrokiem zaocznym.

Zgodnie z art. 339 § 1 k.p.c. w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Domniemanie zgodności twierdzeń faktycznych powoda z prawdziwym stanem rzeczy ma szczególny charakter, bowiem bezczynność pozwanego jest tu, w pewnym sensie, przyznaniem okoliczności przytoczonych w pozwie. Fakty przyznane w procesie nie wymagają dowodu tylko wtedy, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy (art. 229 k.p.c.) Powstanie więc wątpliwości, o których mowa w § 2 art. 339 k.p.c. nie wyłącza zaoczności, lecz prowadzi do konieczności przeprowadzenia przez sąd postępowania dowodowego. Będzie tak np. w razie, gdy twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie są wzajemnie sprzeczne lub niepełne, to jest nie dają pełnego obrazu faktów określających stan sprawy albo też wnioski z nich wyciągnięte nie dają się pogodzić z regułami logicznego rozumowania (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia (...) r., I (...)).

Jak podkreśla się w orzecznictwie, wprowadzenie przez art. 339 § 2 k.p.c. domniemania zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd jest bowiem zobowiązany, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia (...)).

Ponadto zważenia wymaga, iż w przedmiotowej sprawie Sąd, orzekając po dniu wejścia w życie ustawy z dnia (...) r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018. (...)) zobowiązany jest na podstawie art. 5 ust. 4 przytoczonej ustawy badać z własnej inicjatywy, czy roszczenie nie jest przedawnione, a jeśli będzie - oddali powództwo.

Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych jest umową nazwaną uregulowaną w ustawie z dnia (...) r. Prawo telekomunikacyjne (tekst jednolity: Dz.U.(...)). We wskazanej ustawie ustawodawca wskazał, że świadczenie usług telekomunikacyjnych odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych (art. 56 ust. 1 ustawy), a zatem określił stosunek prawny zachodzący pomiędzy dostawcą usług telekomunikacyjnych a usługobiorcą.

Przywołana ustawa nie reguluje jednak wszystkich kwestii związanych z przedmiotową umową – zawiera przepisy dotyczące treści, formy, stron oraz sposobów zawierania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Obecnie zarówno w orzecznictwie jak i w doktrynie przeważa zapatrywanie, które podziela również Sąd orzekający w niniejszej sprawie, że do umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych w zakresie nieunormowanym ustawą prawo telekomunikacyjne znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące zobowiązań zawarte w kodeksie cywilnym. (por. J. Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, (...), (...); (...) (red) Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I-II, wyd. X, (...)). W konsekwencji do treści nieunormowanych w ustawie prawo telekomunikacyjne – w tym także w kwestii terminów przedawnienia – znajdują zastosowanie przepisy ogólne dotyczące zobowiązań zawarte w kodeksie cywilnym. Należy zatem uznać, że w niniejszej sprawie do roszczeń wynikających z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych w kwestii terminów przedawnienia zastosowanie znajdzie art. 118 k.c.

Powyższe stanowisko zostało wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia (...) r. (...), w której stwierdzono, że termin przedawnienia roszczenia o opłatę abonamentową i wynagrodzenie za połączenia telefoniczne z umowy o świadczenie usług telefonicznych określa art. 118 k.c. Mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy przywołać należy również art. 509 §1 k.c., zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Z kolei w myśl art. 513 §1 k.c. dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że pozwaną z pierwotnym wierzycielem łączyła umowa o świadczenie usług związanych z telewizją satelitarną oraz fakt, że pierwotny wierzyciel sprzedał wierzytelność wobec pozwanej stronie powodowej. W ocenie Sądu powód nie udowodnił swojego roszczenia. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że pozwana z pierwotnym wierzycielem łączyła umowa z dnia (...) r. zawarta na okres 18 miesięcy, tj. do dnia (...) r. Powód nie przedłożył żadnych dowodów wskazujących na fakt zawarcia innej umowy z pozwaną czy też przedłużenia / kontynuacji niniejszej umowy. Co istotne brak jest również takich twierdzeń w pozwie. Tym samym Sąd miał duże wątpliwości na jakiej podstawie wystawiono dokument „należności zaległe”. Dokument ten stanowi jedynie wydruk komputerowy- brak jakiegokolwiek podpisu. Ponadto dotyczy należności abonamentowych za (...) r.- czyli prawie 4 lata po wygaśnięciu umowy, która łączyła strony. Zważenia także wymaga, że w dokumencie tym wyszczególniono kwotę (...) zł jako saldo poprzednie- lecz nie wiadomo czego to saldo dotyczy. Brak jest także dowodu potwierdzającego wysokość opłaty abonamentowej obowiązującej w (...) r.

Przechodząc zaś do roszczenia z tytułu obciążenia pozwanej karami podniesienia wymaga, że nie wykazano aby w (...) r. łączyła strony jakakolwiek umowa. Tym bardziej wątpliwości Sądu budzi fakt o warunki jakiej promocji chodzi, których rzekomo nie dotrzymała pozwana- brak w tym zakresie jakichkolwiek dowodów. Również w zakresie kary za sprzęt należy wskazać, iż powód nie wykazał, aby taki sprzęt został pozwanej udostępniony i na podstawie jakiej umowy. Z przedłożonych dla Sądu dokumentów w postaci zawartych umów wynika, że pozwana w dniu (...) r. zakupiła sprzęt od pierwotnego wierzyciela- i to zupełnie innych niż ten wymieniony w nocie księgowej.

W ocenie Sądu powód nie udowodnił, iż przysługuje mu wierzytelność w wysokości dochodzonej pozwem. Podkreślić należy, iż w przedmiotowym postępowaniu strona powodowa reprezentowana była przez profesjonalnego pełnomocnika, który powinien był być świadomy wystąpienia negatywnych konsekwencji procesowych, w przypadku nie przedstawienia dowodów uzasadniających materialnoprawną podstawę zgłoszonego roszczenia. Nadto, wskazać należy, iż w sprawach cywilnych rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy – obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (por. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. A., Wydawnictwo C.H. Beck, wyd. 6, Warszawa 2012, s. 431).

Zważenia wymaga, że okoliczności wskazane w pozwie były bardzo ogólnikowe i lakoniczne, dlatego też dla Sądu budziły one uzasadnione wątpliwości.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił powództwo.

Na marginesie należy wskazać, że w niniejszej sprawie roszczenie powoda jako przedawnione również nie zasługuje na uwzględnienie.

Według art. 117 § 1 k.c. przedawnieniu ulegają roszczenia majątkowe, a taki charakter ma niewątpliwie roszczenie wynikające z umowy o świadczenie usług o zapłatę kary umownej. Zgodnie zaś z art. 117 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat sześć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej trzy lata. Bieg przedawnienia rozpoczyna się zaś od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.). Roszczenie staje się zaś wymagalne po upływie terminu do jego spełnienia.

Zdaniem Sądu zgłoszone przez powoda roszczenie z uwagi na jego związek z prowadzeniem działalności gospodarczej przez poprzednika prawnego powoda podlegało trzyletniemu okresowi przedawnienia. Świadczenie usług w zakresie dostępu do telewizji satelitarnej niewątpliwie stanowiło jeden z elementów działalności gospodarczej prowadzonej przez (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W., a zatem wszelkie roszczenia przewidziane w umowach zawieranych przez ten podmiot z abonentami podlegały przedawnieniu z upływem powyższego okresu.

Mając na uwadze, iż nie przedłożono dla Sądu żadnych dowodów w przedmiocie wypowiedzenia umowy czy to jej przedłużenia – brak w tym zakresie również twierdzeń powoda – należy przyjąć, iż umowa z dnia (...) r. wygasła na skutek upływu terminu na jaki została zawarta, tj. 18 miesięcy. Powództwo przerywające bieg terminu przedawnienia zostało wniesione do Sądu w dniu (...) roku.

Zważenia wymaga, że W myśl art. 477 §1 k.c. w razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać, niezależnie od wykonania zobowiązania, naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki. Z kolei zgodnie z art. 483 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).

W niniejszej sprawie powód dochodził kary umownej zastrzeżonej na wypadek niewykonania obowiązku zwrotu udostępnionego sprzętu oraz kary umownej z tytułu niedotrzymania warunków umowy.

Gdyby przyjąć – po wygaśnięciu umów o świadczenie usług (...) r. – że pozwana miała obowiązek zwrócić udostępniony sprzęt – to pierwotny wierzyciel mógł obciążyć pozwaną obowiązkiem zapłaty kary umownej w przewidzianej w regulaminie wysokości co najmniej w (...) r. Jest to okoliczność o tyle istotna, iż zgodnie z art. 120 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. W ocenie Sądu (...) r. jest to najwcześniejszy możliwy termin, kiedy pierwotny wierzyciel mógł podjąć czynności zamierzające do uzyskania swojego świadczenia z tytułu obciążenia pozwanej karami. Wówczas roszczenie o zapłatę kary umownej stałoby się wymagalne.

Zważenia wymaga, iż terminu wymagalności w przypadku kary umownej nie można wiązać z datą wystawienia noty i określonym w niej terminem płatności, albowiem przedmiotowa nota jest dokumentem księgowym i nie kreuje daty wymagalności roszczenia. Sam fakt wystawienia noty obciążeniowej nie może modyfikować regulacji dotyczących wymagalności roszczeń przewidzianych w kodeksie cywilnym. W przeciwnym wypadku powstałaby trudna do zaakceptowania praktyka, iż wierzyciel pomimo możliwości dochodzenia swoich roszczeń wstrzymywał się z wystawieniem not obciążeniowych czy faktur, aby w ten sposób „wstrzymywać” termin przedawnienia roszczeń. Właśnie dla zapobiegania takim sytuacjom ustawodawca zdecydował się na normatywne uregulowanie kwestii wymagalności roszczeń w art. 120 k.c.

W związku z powyższym należało stwierdzić, iż roszczenie o zapłatę kar stało się wymagalne w styczniu (...) r. Oznacza to, iż trzyletni termin przedawnienia przedmiotowego roszczenia upłynął w styczniu (...) r.

W tym stanie rzeczy powództwo o zapłatę kar umownych jako przedawnione także podlegało oddaleniu

SSR Agnieszka Przeczek